

Reseberättelse, St. Petersburg – Polytekniska universitetet – HT16, Ivar Johansson

Jag spenderade höstterminen 2016 på St. Petersburgs polytekniska universitet. Jag har tidigare studerat politics kandidatprogrammet, men åkte på utbytet via humanistiska fakulteten då jag även studerat ryska under två terminer vid Lunds Universitet.

St. Petersburg är hem till fem miljoner människor, och ligger inte längre bort än en timmes flygresa från Stockholm. Staden är grundad i början av 1700-talet av Sveriges ärkefiende Peter den store som nästintill på egen hand satte stopp för Sveriges stormaktstid. Staden är intressant nog grundad på svensk mark som ockuperats av Ryssland, och då staden snabbt blev huvudstad, har alltså Rysslands huvudstad en gång i tiden legat på svensk mark. Staden bär alla tecken av en renässans-huvudstad, med stora breda gator, vackra husfasader och imponerande palats. Då jag rest runt en del i Ryssland vet jag att St. Petersburg (Piter) är helt väsensskilt från resten av landet. Visst kan Moskva likna i vissa mått, men St. Petersburg är unik i hur den gamla staden bevarats och hur den gamla staden fortfarande spelar en sådan central roll i den moderna staden. Viktigast i staden är Vinterpalatset, vilket var sätet för den ryska tsarfamiljen innan den ryska revolutionen 1917. Blotta synen av palatset får mig fortfarande att stanna till av beundran trots att jag sett det otaliga gånger. Inne i palatset finns idag museet "Eremitaget" som är ett museum i världsklass. 2016 utsågs det av Trip Advisors användare till Europas bästa museum och jag kan inte annat än hålla med.

Universitetet (polytekniska universitetet) är ett av de främsta i St. Petersburg. I Ryssland finns det oändligt många läroanstalter med namnet "universitet" och då St. Petersburg är landets näst största stad är det stor konkurrens. Universitetet har producerat ett antal nobelpristagare genom åren, uteslutande inom de tekniska områdena. Jag studerade emellertid humaniora/samhällsvetenskap, vilket är en mindre del av universitetet. Jag valde/sökte inför terminen ett mastersprogram som heter *regional studies* som är ett engelskspråkigt program med en statsvetenskaplig karaktär med fokus på Ryssland. När vi (vi var tre från Lund som valde samma program) hade kontakt med de internationella koordinatörerna på polytekniska universitetet lät det som att det skulle funka fint för oss att läsa detta program. När vi väl kom till Ryssland visade det sig dock vara problem. Det var väldigt många utbytesstudenter som kommit till Universitetet men det var endast vi som var från Lund som skulle läsa just detta program. Det visade sig att den internationella avdelningen inte kommunicerat till den humanistiska fakulteten att vi skulle komma dit vilket givetvis orsakade lite problem. Detta ledde även till att vi inte kallades till det ryska-prov som samtliga utbytesstudenter kallades till för att avgöra vilken nivå av ryska man skulle studera. Det kändes som att vi var bortglömda, vilket vi delvis också var. Men turligt nog fick vi tag i en ansvarig på universitetets humanistiska fakultet, som behjälpligt nog talade engelska, som snabbt hjälpte oss att sätta ihop ett schema. Detta var hursomhelst inte samma program som vi sökt in på, om än väldigt likt. Detta resulterade i att vi fick ihop rätt antal poäng, men att ungefär hälften av kurserna var sådana som jag helst inte skulle vilja studera då kvaliteten och nivån på dem var tveksamt låga. Vi studerade dock några kurser som var helt utmärkta, och hade där en

lärare som var av hög klass. Jag har i dessa kurser lärt mig viktiga saker om Ryssland vilket var målet för mina studier i landet. Istället för att kvala in via test till en ryska-kurs så kastades vi på måfå in i en grupp. Vi fick till skillnad från de andra utbytesstudenter (som vi bodde med) studera med utbytesstudenter som var i Ryssland för att studera hela sin utbildning. Dessa studenter var mest studenter från Kina och från Centralasien som varit bosatta i Ryssland i två år. Det visade sig dock vara rätt nivå för oss och det hjälpte oss att utveckla språket otroligt mycket att nivån låg lite högre upp. Lärarinnan talade otroligt snabbt uteslutande på ryska vilket gett mig en hög förståelse för talad ryska.

Mottagande

När jag anlände mottogs jag av en så kallad ”tutor”, som även inväntade andra utbytesstudenter, så jag blev tillsammans med en annan Lundastudent skickad i taxi till studenthemmet. Väl där kom vi direkt in i den ryska byråkratin (som är allstädesnärvarande) med en gammal tant/babusjka som ber en att fylla i papper som ska stämplas och skrivas på. Under de första två veckorna hände det inte så mycket rent universitetsmässigt. Det anordnades däremot ett antal aktiviteter, så som bussturer och guide turer genom staden. Den här tiden spenderades mest till att lära känna de andra utbytesstudenterna och även staden.

Kurser

Jag sökte som tidigare nämnt något som hette ”regional studies”. Detta var ett engelskspråkigt statsvetenskapligt mastersprogram med fokus på Ryssland. Då det uppstod problem rent administrativt blev det tyvärr inte riktigt det programmet jag i slutändan läste. Men med hjälp av personal på institutionen lyckades vi sy ihop en termin som liknade regional studies. Under terminens gång läste jag åtta olika kurser, varav två var intensiva kurser på endast några veckor. Då skolan har svenskundervisning fick jag och de andra studenterna från Lund delta på kursen som kallades *tandem* eller *face-to-face*, som gick ut på att vi skulle hjälpa till under svensklektionerna, men även en del av tiden få kunskap om Ryssland och även tala ryska. Läraren hette Vera Kozlovskaja och är fantastiskt bra på svenska. Hon är idag en god vän och var väldigt bra att ha som hjälp till att känna sig mer hemma i staden och på universitetet. Jag läste även en kurs som hette *political discourse*, vilket var en statsvetenskaplig kurs och gick mest ut på att reda ut vad de olika engelska statsvetenskapliga begreppen betydde vilket för en kandidat i statsvetenskap är väldigt enkelt. Det här var dock den enda kursen där nästan alla andra studenter var ryssar, vilket var bra. Läraren hette Natalia Grishina, och hon var den person som hjälpte oss otroligt mycket med att få våra scheman att gå ihop. Natalia undervisade även i en annan kurs, som hette inter-cultural communication, vilket var en aning oklar kurs med mestadels kinesiska studenter. Kursen gick ut på att lära sig hur man kommunicerar mellan kulturer. Men då de kinesiska studenterna inte var intresserade av att delta så var det vi lundensare som gjorde att det ens skedde någon vettig dialog på dessa lektioner. Jag läste även ryska. Detta är obligatoriskt för alla utbytesstudenter. Som sagt så hamnade vi från Lund ”utanför” det vanliga systemet och hamnade därför i en ganska avancerad kurs. Jag har studerat en del ryska och hade med mål med resan att bli mycket bättre. Därför var det bra att jag hamnade i en relativt avancerad nivå, där det antogs att jag kunde väldigt mycket, speciellt gällande förståelse av talad ryska (läraren talade bara ryska – väldigt fort). Den här lektionen var väldigt rolig och lärorik då

man till sist vågade öppna upp för att göra misstag på ryska. Lärarinnan Julia Kumbasheva rättade nämligen ens misstag på ett smidigt vis och gjorde att jag för första gången fick mig att känna mig bekväm att tala ryska. Jag läste även kurser om ryska politiska problem, både historiska och nutida. Detta var de bästa två kurserna, vilka hölls av en och samma lärare, Viktoria Andrejeva. Hon var kritisk, otroligt kunnig och högst vetenskaplig och inte alls vad jag förväntade mig av en rysk lärare i politik. Genom henne kunde jag utveckla min förståelse för landet.

Överlag var det väldigt mycket lägre arbetsbörda i skolan jämfört med Lund. Vi fick ingen litteratur (förutom i ryskan) utöver några utskrifter under varje lektion. Det ryska systemet går ut på att läraren talar och studenterna lyssnar. Det känns även som att lärarna vill att det ska gå lätt för utbytesstudenterna att få bra betyg. På institutionen kom jag många lärare väldigt nära. Detta innebar att jag kunde fråga dem om vad som helst i princip, vilket ledde till att jag kunde få reda på väldigt mycket om Ryssland och ryssar, information som man inte kan läsa sig till.

Boende

De studenter som företrädevis kom från Europa som anlände under augusti 2016 fick plats på ett studenthem. Detta år var det oväntat många som sökte vilket ledde till att ett stort antal studenter inte fick plats på studenthemmet utan fick ordna ett eget boende, vilket jag tror skolan delvis hjälper till dem att göra. Om du vill bo på studenthemmet se till att skicka in din ansökning (universitetets egen ansökan) i god tid, då urvalet var att de första 80 studenterna fick platser. På studenthemmet delar man rum med en/två andra personer. Jag bodde med en tysk och en belgare. Nästintill alla utbytesstudenter bor på samma våning och det blir utan tvekan en väldigt bra sammanhållning i denna grupp. Studenthemmet är väldigt fräscht och ligger hyffsat centralt med gångavstånd till skolan och väldigt nära en tunnelbana. Det är delad dusch och toalett med rummet bredvid (max 6 personer) vilket funkade bra. Kostnaden är runt 5-6000 kr beroende på rubelns värde. Det var lite dålig kommunikation gällande rummens kostnad, och det visade sig vara lite dyrare än först meddelat, men det är en ganska låg klumpsumma för 5 månader, så det är väldigt överkomligt.

Nöjen och fritid

Ett av de största nöjena i min värld är att resa. Att resa i Ryssland är något jag kan rekommendera. Förvisso bör man kunna en del ryska, eller ha med sig någon på resan som talar behjälplig ryska. Detta då det i Ryssland är långt ifrån givet att personer på den plats du hamnar på talar engelska, samt det faktum att resan blir otroligt mycket rikare om ni kan tala med personer ni möter på resan. Att resa i Ryssland är väldigt billigt dessutom. Inrikesflygen kan om man ha tur vara otroligt billiga, och tågresor (i tredjeklass) är väldigt billiga och mysiga. Men om man inte vill/kan resa så har man ett väldigt stort utbud av nöjen i St. Petersburg. Det jag först kommer att tänka på är självklart utelivet. Staden har ett enormt utbud på pubar och även ett stort utbud av klubbar av olika slag. Det är även en kulturstad, vilket är tydligt när man ser hur många museer det finns i staden. Staden har också många sportevenemang för den intresserade, med till exempel ett av Rysslands bästa fotbollslag (Zenit) och även ett av de bättre hockeylagen (SKA).

Kostnader

Jag var mottagare av Erasmus+ -stipendiet vilket ledde mig till att inte söka CSN under terminen. Stipendiet låg på ca: 25 000kr (plus pengar då man kommit hem från utbytet). I Ryssland är det relativt billigt att leva. Oturligt nog, för vår del, gick rubeln upp i värde under hösten då jag var där och nådde sin hösta nivå sedan annekteringen av Krimhalvön 2014. Därför blev det successivt dyrare under terminen. Som sagt är det billigare i Ryssland. Men detta ledde i alla fall mig, till att köpa mer samt "lyxa till det" med lite finare mat samt lite fler nöjen, vilket i längden blir dyrt även det. Men under terminen uppskattar jag att jag spenderat 30 0000 kr, och i detta ingår boendet, flertalet resor (har besökt 10 städer i landet) mat ute på stan någon gång i veckan, samt utekvällar någon gång i veckan. Med andra ord, man kan leva väldigt väl i Ryssland på en rimlig summa.

Övrigt

Skolan kommer ordna med visum, och även om det för mig såg ut att bli problem så vet man att det alltid går att ordna saker i Ryssland, man vet inte när eller hur men det går att lösa det mesta. Generellt vill jag tipsa om att du som utbytesstudent på polytekniska universitetet inte bör förvänta dig högklassig formell utbildning. Men skolsystemet kan ge dig otroligt mycket mer "mjuka" kunskaper som om hur skolsystemet, kulturen och mentaliteten fungerar. Dessutom att bo i Ryssland lär dig väldigt mycket. Jag ångrar inte en sekund att jag åkte dit, det var en av de bästa och mest lärorika och händelserika tiderna i mitt liv. Jag vill även tipsa om att verkligen ta vara på tiden i St. Petersburg. Staden har otroligt många pärlor. Se till att göra någon sak varje vecka för det är omöjligt att hinna med allt om man skjuter det mot slutet/andra halvan av utbytet.